

De leden van de Vaste Commissie voor Economische Zaken

Postbus 20018
2500 EA Den Haag

onderwerp	uw referentie	ons kenmerk	datum
Kabel en DAB		2007.13390 / PdW	23-10-2007

Geachte leden van de Commissie,

Graag vraag ik uw aandacht voor enkele kanttekeningen van de OLON bij de drie onderwerpen, die op één november op de agenda staan. Voor onderbouwing verwijzen we u naar de Bijlage.

1. en 2. (28851 Nr. 55 en 24095 Nr. 212), '*Toegang tot de kabel*' en '*Concurrentie tussen verschillende aanbieders van tv-programma's*'.

Al ver voor 2005 is er door ons over toegang tot digitale omroepnetwerken aan de bel getrokken bij de overheid. Moeten we echt wachten op de behandeling van de Multimediawet in 2008?

3. (24095 Nr. 214), '*Vergunningsuitgifte T-DAB-frequentieruimte*'.

- Lokale radio wordt naar de L-Band verwezen. Lokale radio dreigt daardoor met de duurste en kwalitatief minste DAB-oplossing genoegen te moeten nemen.
- Alleen een must carry achtige constructie inzake toegang tot DAB-multiplexen kan ervoor zorgdragen dat verschillende publieke omroepingen gelijk behandeld worden. Tevens kan dat waarborgen dat lokale radio's onder redelijke en gelijke voorwaarden toegang krijgen.
- Ontwikkelingen als FMeXtra en DRM+, digitale FM-technieken, verdienen meer dan alleen vermelding. DAB is met veel subsidie ontwikkeld, de overheid zou ook bereid moeten zijn bij te dragen aan deze alternatieve digitale technieken.
- *Lokale DVB-T* is mogelijk als geïnvesteerd wordt in laag vermogen hergebruik van bestaande DVB-T frequenties. Daarmee moet in verdere beleidsvorming rekening worden gehouden.
- Door de volledige ingebruikneming van de onderhavige banden voor digitale (omroep-)diensten verdwijnen daarop de mogelijkheden voor reportageverbindingen (*Draadloze AudioVerbindingen*). 125 Publieke lokale omroepen dreigen daardoor ernstig (financieel) gedupeerd te worden. We verzoeken u dringend op compensatie aan te dringen.

Lokale omroep investeert graag in nieuwe distributietechnieken via internet, zoals web 2.0 toepassingen. Maar prominente aanwezigheid op traditionele analoge en digitale omroepdistributienetwerken blijft voor de middellange termijn essentieel. Publieke lokale omroep wil als volwaardig onderdeel van de publieke omroep behandeld worden, niet alleen inzake mediawettelijke verplichtingen, maar ook inzake mogelijkheden haar lokale publiek in het digitale tijdperk volwaardig te kunnen blijven dienen.

Met vriendelijke groeten,

Pieter de Wit, Directeur OLON

Bijgevoegd: Bijlage bij brief inzake Kabel en DAB

datum : 23-10-2007

onderwerp : Bijlage bij brief inzake Kabel en DAB van 23-10-2007, kenmerk 2007.13390/PdW

Op 1 november 2007 staan er drie punten op de agenda van de Vaste kamercommissie voor Economische Zaken. Hieronder gaan we nader in op de zaken, die voor publieke lokale omroep van belang zijn.

1. en 2. (28851 Nr. 55 en 24095 Nr. 212), *'Toegang tot de kabel' en 'Concurrentie tussen verschillende aanbieders van tv-programma's'*.

Minister Plasterk heeft (inmiddels vaker) toegezegd de situatie met betrekking van doorgifte publieke (lokale) omroep binnen *digitale kabelbasispakketten* in de Multimedia- en reclamewet te regelen. 41% van de huishoudens heeft inmiddels digitale televisie: 24% via digitale kabelpakketten, 4% over IPTV, ongeveer 10% via digitale satelliet en ongeveer 3% via aardse digitale ethertv (DVB-T) (bron: Digitale Mediamonitor, InterviewNSS, 3-10-2007). Het wordt voor lokale tv steeds nijpender. We dreigen inmiddels bijna de helft van onze potentiële kijkers te verliezen. Lokale tv zit niet op DVB-T, satelliet en/of IPTV en is moeilijker te bereiken voor digitale kabelabonnees. Digitale kabelabonnees kijken steeds minder naar analoge zenders, wat blijkt uit enkele recente onderzoeken (zie o.a. 'Zendervoorkeuren', TNS NIPO, 24 mei 2007, en 'Mediabarometer', Ernst & Young, 19 juni 2007). De onderhandelingen tussen OLON en kabelsector verlopen traag: kabelexploitanten verschuilen zich nu ook achter de onzekerheid van wat de Multimediawet voor hen zal gaan betekenen.

Al ver voor 2005 is er door ons over toegang tot digitale omroepnetwerken aan de bel getrokken bij de overheid. De Tweede Kamer heeft tot in 2005 moties aangenomen en later ook kamervragen gesteld. Hoe is er meer snelheid in dit proces te brengen? Moeten we wachten op de behandeling van de Multimediawet (in 2008...) of zijn er mogelijkheden dit proces toch nog te versnellen?

3. (24095 Nr. 214), *'Vergunningsuitgifte T-DAB-frequentieruimte'*.

- Lokale radio wordt naar de L-Band verwezen. Maar vragen naar de kwaliteit (vraag 22) en kosten (vraag 40) van de L-Band ten opzicht van Band III worden niet afdoende beantwoord. Op de relatief slechte ontvangst van L-Band ten opzichte van Band III wordt niet ingegaan, ondanks dat dit in een rapport van de Universiteit Twente duidelijk gemeld wordt (in opdracht van het ministerie van EZ, 'A T-DAB field trial using a low mast infrastructure', R. Schiphorst, University Twente, November 2006). In-door en mobiele ontvangst blijven, zelfs bij meer opstelpunten, achter bij Band III. Inzake kosten: ook daar zijn (dure) adviezen de afgelopen jaren over uitgebracht aan en in opdracht van EZ, waarin duidelijk wordt dat L-Band vele malen meer kost qua aanleg en exploitatie dan Band III.

Lokale radio dreigt daardoor met de duurste en kwalitatief minste DAB-oplossing genoeg te moeten nemen.

- De vragen 8, 11 en 38 gaan specifiek over lokale omroep en T-DAB-ruimte. Voor toegang tot T-DAB worden lokale omroepen verwezen naar 'afspraken met de toekomstige vergunninghouder(s) en van de ontwikkeling van T-DAB'. Daarmee wordt publieke lokale omroep op achterstand gezet ten aanzien van bijvoorbeeld publieke landelijke omroep: die hebben de beschikking gekregen over een eigen multiplex. Ook wordt toegang tot DAB-multiplex afhankelijk van de multiplexbeheerder: in de L-Band zijn 117 verzorgingen, in elk van die deelgebieden opereren gemiddeld drie lokale radio's. Wie bepaalt welke lokale radio in zo'n deelgebied wordt uitgezonden? De multiplexhouder kan de prijs zo stellen dat niet alle radio's binnen zo'n deelgebied dat kunnen betalen, hij kan ook de technische toegangseisen zo stellen dat niet alle lokale radio's daaraan kunnen voldoen. Publieke lokale radio is dan afhankelijk van de 'redelijkheid' van de multiplexbeheerder. Op de capaciteit van de L-Band ontstaat grote druk doordat juist op de L-Band DMB (Digital Multimedia Broadcasting: video naar handhelds en mobiele telefoons) gestimuleerd wordt (o.a. EU-beleid). Wat gebeurt er als de commerciële druk op L-Band ruimte groot wordt? Gaat de multiplexbeheerder dan willekeurige lokale radio's eraf gooien?

Alleen een must carry achtige constructie kan dit alles voorkomen. Dat zorgt er dan meteen voor dat verschillende publieke omroepzenders gelijk behandeld worden, nu wordt landelijke publieke omroep wederom bevoordeeld. Dat voorkomt toestanden als met digitale kabel: uitsluiting van publieke lokale radio. En, de staatssecretaris meldt dat geïnteresseerde partijen zouden hebben aangegeven de content van lokale omroep toch al uit te willen zenden. Tegen een must carry zullen deze partijen dan ook geen bezwaar hebben, tenzij ze wel de mogelijkheid zouden willen hebben om (op termijn) tussen lokale radio's te kiezen.

- Inzake analoge FM: we zijn het eens met de constatering dat de rol daarvan nog lang niet uitgespeeld is. Toch verdienen ontwikkelingen als FMeXtra en DRM+, beide gebaseerd op digitalisering van FM-frequenties meer dan alleen vermelding. Deze technieken lopen nu nog achter bij DAB. Maar ze zijn potentieel wel technisch eenvoudiger omdat bestaande frequenties en zenders kunnen blijven bestaan. Dat maakt deze technieken ook goedkoper.

DAB is met veel subsidie ontwikkeld, de overheid zou ook bereid moeten zijn bij te dragen aan deze alternatieve digitale technieken. Bovendien zou de overheid moeten stimuleren dat de radio-ontvangers geschikt worden voor alle zendtechnieken. Dat zou in hoge mate bijdragen aan de acceptatie van digitale omroep door consumenten.

- Lokale DVB-T is mogelijk als geïnvesteerd wordt in hergebruik van DVB-T frequenties op lage vermogens. Bijvoorbeeld: voor de stad Groningen kan een hoog vermogen DVB-T-frequentie voor Zuid-Nederland en/of buitenland voor lokaal gebruik probleemloos op laag vermogen worden hergebruikt. De laagvermogen DVB-T zender reikt niet ver en hoeft daarom bestaande hoog vermogen DVB-T uitzendingen niet te storen.

EZ is, mede op verzoek van OLON, met onderzoek bezig naar locaties waar deze laag vermogen DVB-T ingezet zou kunnen worden. De stand van zaken is nog niet duidelijk, maar in de verdere beleidsontwikkeling inzake het inzetten van de Banden III t/m V zou hiermee rekening gehouden moeten worden.

- Draadloze Audioverbindingen: Door nu voluit in te zetten op spoedige in gebruik neming van DAB, komt het gebruik van draadloze audioverbindingen (o.a. voor reportages en regieverbindingen) in het gedrang. Bij publieke lokale omroepen gaat het om minstens 125 vergunninghouders voor dergelijke verbindingen en doordat ze uit moeten wijken naar andere banden wordt de bestaande reportageapparatuur onbruikbaar. Het is nog maar de vraag of er buiten de nu voor DAB vrij te maken banden geschikte frequenties beschikbaar komen en wat dan de kosten worden voor nieuwe reportagezenders. Het betekent in elk geval een forse extra kostenpost voor vele publieke lokale omroepen.

De OLON brengt op dit moment, op verzoek van het Agentschap Telecom, de problematiek in kaart. We dringen erop aan dat de publieke omroepen hiervoor financieel worden gecompenseerd.

Pieter de Wit, Directeur OLON